Construction Fire te Brussel: smeulbrand van polyurethaan

1 Inleiding

Op 21 januari 2009 rukt de brandweer van Diksmuide uit voor een brandmelding in een woning. Het was een uitruk zoals zoveel andere maar de interventie zou voor twee brandweermensen bijna fataal aflopen.

De brandweer werd naar een alleenstaande eengezinswoning gestuurd (zie figuur 1). Alle kamers in de woning bevonden zich op het gelijkvloers. Bovenop de gelijkvloerse verdieping was een ongebruikte zolderruimte onder een hellend dak.

figuur 1 Alleenstaande woning met woonruimtes op het gelijkvloers en ongebruikte zolderruimte onder het dak. *(Foto: JVK)*

Het was een woning die vroeger al eens gerenoveerd was. Er werd toen een nieuw dak (structuur + bekleding) geplaatst bovenop het bestaande dak.

Nu werden er opnieuw werken uitgevoerd: op de zolder werd er isolatie in polyurethaan (PUR) gespoten tussen de spanten van de structuur van het tweede dak. Door de zolder beter te isoleren zou het huis minder energie gaan gebruiken. Het spuiten van PUR is een exotherm proces. De arbeiders moeten een aantal regels respecteren om ervoor te zorgen dat de warmte, die vrijkomt bij het vormen van PUR, afgevoerd wordt. Tijdens deze werken was een kleine brand gestart. De arbeiders hebben deze brand zelf kunnen blussen. Ze hadden echter geen beroep gedaan op de brandweer om te komen controleren of hun blussing wel effectief was.

Enkele uren later namen zij opnieuw een brandgeur waar. Hoewel er niets te zien was, belden ze deze keer toch de brandweer. De toegang tot de zolder gebeurt via een zolderluik en een zoldertrap. De leidinggevenden van de brandweer klimmen naar boven op de zoldertrap en steken hun hoofd naar binnen op de zolder. Ze zien niets dat wijst op een brand maar beslissen toch om twee brandweermensen in volledige beschermingsuitrusting, inclusief adembescherming op de zolder te sturen.

De twee brandweermensen gaan via de zoldertrap naar boven en gaan vervolgens op zoek naar de brandhaard. In eerste instantie gaan ze naar de plaats waar de arbeiders aan het werk waren. Ze konden daar echter niets vinden. In de zolder was er eigenlijk niets dat wees op een brand. Er was nergens rook te zien.

De zolder bestaat echter niet uit bruikbare ruimte. Een netwerk van houten spanten zorgt voor de ondersteuning van het dak. Hierdoor is er slechts een beperkte ruimte om te passeren. Dit is zeker nefast voor ademluchtdragers die minder makkelijk ergens tussen kunnen kruipen.

figuur 2 De houten draagstructuur op de zolder. De ruimte tussen deze spanten was beperkt. Hierdoor was de bewegingsvrijheid voor een ademluchtdrager ook beperkt. *(Foto: Brandweer Diksmuide)*

problemen zitten en draaien zich om in de richting van het trapgat. De rook ontsteekt en ze zitten nu op een zolder die volledig met vlammen gevuld is. Beide brandweermensen zijn nu in levensgevaar. Ze slagen er gelukkig in om zich doorheen het trapgat naar beneden te gooien.

Beide brandweermensen zijn zeer zwaar verbrand. Hun beschermingskledij en ademlucht zijn zeer zwaar beschadigd. Er bestaat geen twijfel over dat ze dit overleefd hebben door hun professionele houding: zonder ademluchtmasker hadden ze geen schijn van kans gehad.

Buiten worden ze opgevangen door hun collega's. Ze krijgen de eerste zorgen en ze worden met spoed overgebracht naar een brandwondencentrum waar ze allebei lange tijd verblijven.

De snelle evolutie van de brand was een verrassing voor de brandweer in 2009. Niemand begreep hoe zoiets kon gebeuren. Smeulend PUR kan er blijkbaar voor zorgen dat een ruimte die schijnbaar volledig met omgevingslucht gevuld is in een oogopslag verandert in een inferno.

Ze beslissen om het andere eind van de zolder te doorzoeken. Daartoe passeren ze het trapgat en gaan ze in de richting van het andere uiterste van het dak.

Tot op dat moment is er nog helemaal niets dat er op wijst dat er ergens een probleem is. Er is geen rook te zien, er is geen warmte waar te nemen, … De zolder lijkt gevuld met omgevingslucht.

Plots worden de brandweermensen overvallen door een groenachtige rook. De zichtbaarheid wordt snel tot nul gereduceerd. Ze beseffen onmiddellijk dat ze in de

figuur 3 De brandkledij van één van de brandweermensen na de brand. *(Foto: Brandweer Diksmuide)*

2 Oproep voor verdachte rook in Brussel

Op 18 februari ’20 om 14u20 wordt de brandweer van Brussel (DBDMH) opgeroepen voor rookontwikkeling in de Leuvensesteenweg te Sint-Joost-ten-Noode. Dit is een kleine gemeente binnen het Brussels gewest waar de bevolkingsdichtheid extreem hoog is. Het aantal inwoners bedraagt er 24.000/km² (tegenover 376 inwoners/km² in België).

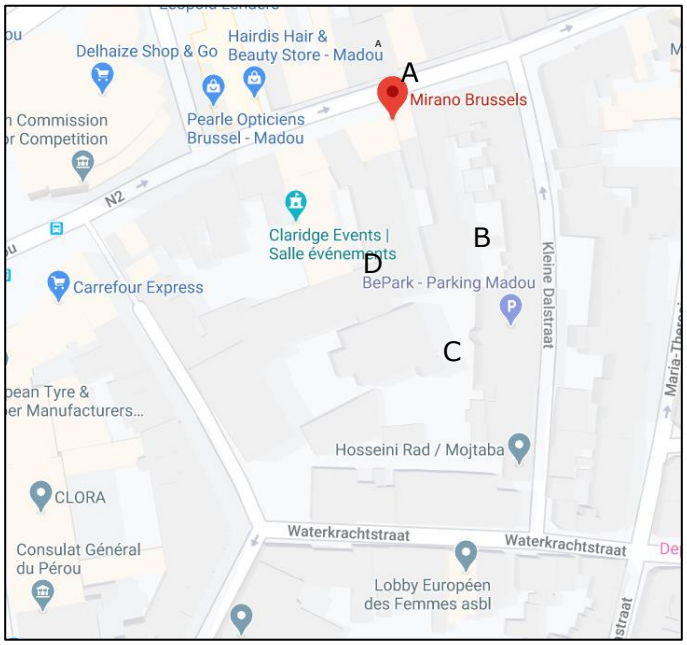

figuur 4 De Leuvensesteenweg loopt bovenaan het plan van links naar rechts. De *Mirano* staat aangeduid met de rode naald. *(bron: google maps)*

Dit betekent dat alle gebouwen dicht op elkaar staan. In de rest van België staan er vaak huizen aan de straatkant en wordt het binnengebied gebruikt voor de tuinen van de huizen. In Brussel bevinden heel wat gebouwen zich in tweede rij. Dit betekent dat het binnengebied dichtgebouwd is met gebouwen: opslagplaatsen, hangaars en in dit geval ook een appartementsgebouw. Het gevolg is vaak dat het niet mogelijk is om ze te bereiken met brandweervoertuigen. Dit was hier ook het geval.

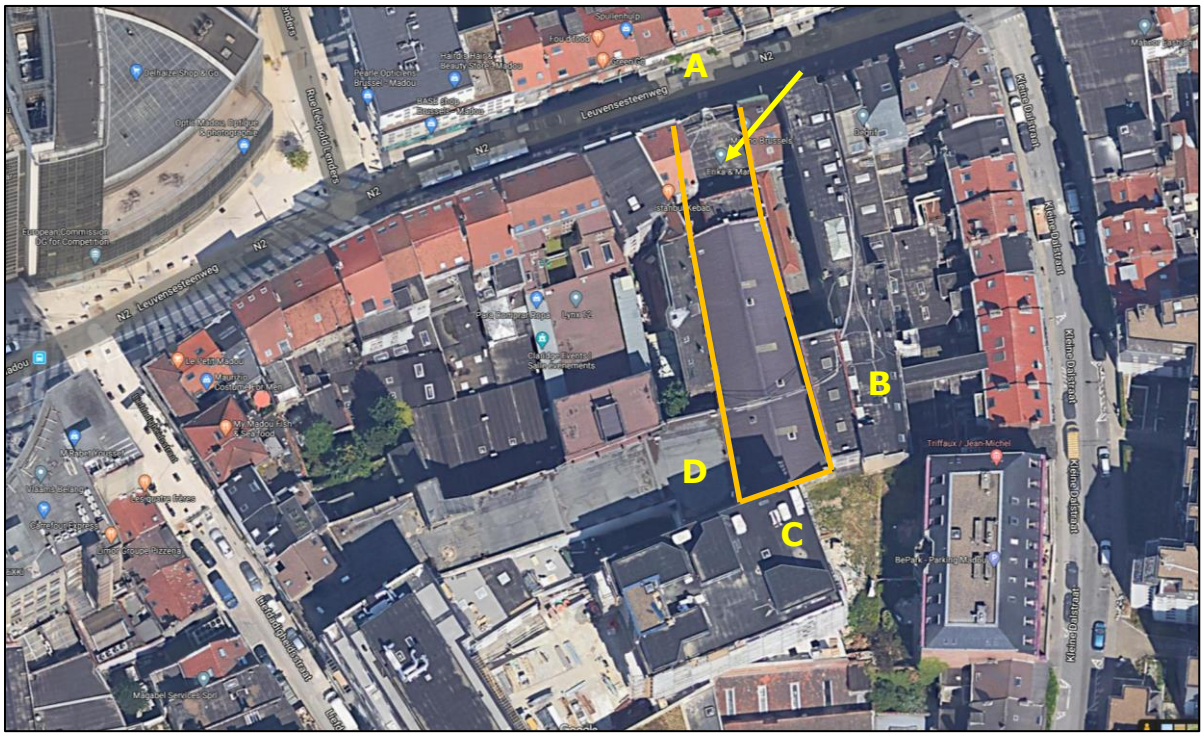

figuur 5 Luchtfoto van de gebouwen rond de *Mirano*. De gele pijl geeft het voorste gedeelte van het gebouw aan. Onder de gele pijl is het rechthoekige dak van de dancing te zien. *(bron: google maps)*

De autopomp van de voorpost cité wordt uitgestuurd en is om 14u25 ter plaatse. Ze stellen vast dat ze terecht komen in de nachtclub *Mirano*. Zij hebben enkel zicht op de voorgevel van het gebouw (sector Alfa).

Zowel aan de Bravo- als de Delta-zijde zijn er gebouwen aangebouwd. Het gebouw is erg diep (ca. 60 m). Ongeveer evenwijdig met de lange gemene muren van het gebouw lopen de Kleine dalstraat (aan de Bravo-zijde) en de Liefdadigheidsstraat (aan de Deltazijde).

Aan de Charlie zijde zijn er geen gebouwen aangebouwd. Er staat echter een middelhoog appartementsgebouw op een tweetal meter van de achtergevel van de Mirano. Op figuur 4 en figuur 5 wordt een beeld gegeven van de complexiteit van deze stedelijke situatie.

2.1 Eerste team ter plaatse

De grote zaal van de nachtclub ligt achteraan in het gebouw. Het team van de post cité, onder leiding van sgt. Debaucheron doet eerst een verkenning. Ze stellen vast dat arbeiders laswerken uitvoeren aan een stalen plafond op een zolder met technische installaties. Hierbij is iets beginnen smeulen want er komt rook uit het plafond naar beneden. De bevelvoerder beveelt om een lijn van 45 mm af te leggen tot op zolder. Hij maakt de correcte inschatting dat dit incident meer is dan een eenvoudige rookontwikkeling en schaalt op. De rest van het standaard brandvertrek voor gebouwbrand wordt gealarmeerd om 14u37.

In Brussel worden voor een gebouwbrand twee autopompen, twee ladderwagens, een commandowagen, een ziekenwagen en de MUG van het militair ziekenhuis (als die beschikbaar is) gealarmeerd. De ladderwagen vertrekt uit de post cité, de MUG vertrekt uit het militair ziekenhuis en de rest van de voertuigen vertrekt uit de Helihavenkazerne.

2.2 Versterking

Wanneer de versterking uit de Helihaven aankomt om 14u43, doet maj. Lambert als officier een verkenning. De zolder boven de grote zaal van de nachtclub is erg groot (15 op 40 m). De doorsnede van de zolder heeft de vorm van een driehoek. In de zolder zorgen metalen vakwerken op onregelmatige afstanden voor de structurele stabiliteit. In het midden is er een soort van gangpad maar dit wordt echter regelmatig onderbroken door de elementen van de vakwerken die hindernissen vormen. Hierdoor is het moeilijk vorderen, zelfs met perfect zicht.

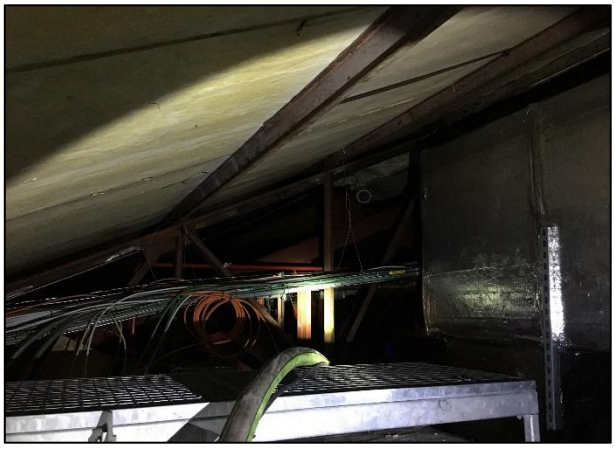

figuur 6 Dit is een foto van de toegang tot de zolder. Hier is slechts een 50-tal cm ruimte om te passeren. Voor een ademluchtdrager is dit slechts een zeer beperkte ruimte. *(Foto: Nicolas Freuville)*

Bovendien is de toegang tot de zolder zeer beperkt in ruimte. Er worden twee toegangsladders/trappen gebruikt om van het verdiep eronder op de zolder te komen. Vervolgens zorgt de aanwezigheid van grote verluchtingskokers op de zolder ervoor dat er de brandweermensen zich op een bepaalde plaats doorheen een smalle

opening moesten wurmen om de zolder te betreden (of opnieuw te verlaten).

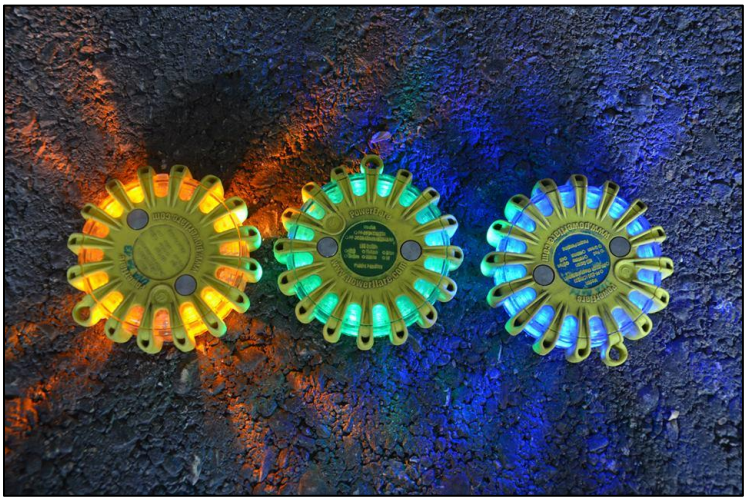

figuur 7 Een gele, een groene een blauwe PUC in werking. *(Foto: Jean-Paul Heyens)*

Tijdens die eerste verkenning van de officier is er op de zolder geen rook te zien. Hij erkent wel direct het potentieel gevaar voor de brandweermensen. De situatie vertoont immers erg veel gelijkenissen met de brand in Diksmuide in 2009: Een verborgen smeulbrand in brandbaar materiaal in het dak van een moeilijk toegankelijke zolder. Hij besluit naar buiten te gaan om een beter beeld te bekomen door van bovenaf het dak van de zolder te bekijken.

Intussen wordt voorgesteld om binnen groene PUC's te plaatsen die de richting naar de uitgang aangeven (cfr de aanbeveling van de leercommissie *Beringen*). Mocht er toch rookproductie plaatsvinden, dan kunnen de mensen via de lichten de weg naar buiten vinden (zie figuur 7). Maj. Lambert besluit omstreeks 14u50 ook een 3de autopomp ter plaatse te vragen om middelen achter de hand te hebben mocht de situatie evolueren.

De drone-eenheid van de federale politie was die dag in observatiestage bij de brandweer. Zij waren mee op interventie gekomen en hadden dus zeer snel een drone in de lucht om beelden te krijgen van bovenuit. Deze beelden toonden de complexe structuur van het pand die te zien is op figuur 5figuur 4. Belangrijk hierbij is dat het zadeldak boven de zolder slechts begint op 20 à 30m van de voorgevel. Het is dus onbereikbaar voor de ladderwagens.

Op de beelden van de drone was duidelijk te zien dat de dakbedekking bestaat uit geprofileerde staalplaat. Er was een brand in de nok van het dak. Dit was merkbaar door de rookontwikkeling en de verkleuring van de staalplaat op die plaats. Er waren geen zichtbare vlammen. De brand strekte zich uit over ongeveer één meter. Lichtgekleurde rook ontsnapte uit het dak en er was op de warmtebeelden niet zoveel temperatuur merkbaar.

Binnen waren de mensen intussen bezig met het proberen blussen van de brand. Zij werden geconfronteerd met het feit dat er aan de onderkant van de dakopbouw een staalplaat zat. Dit maakte het blussen weinig effectief.

Bij een tweede verkenning door maj. Lambert bleek dat er nu wel al rook op de zolder waarneembaar was. Deze rook zorgde voor verminderde zichtbaarheid. Dit maakt het werk extra moeilijk. De brandweer wordt immers geconfronteerd met een situatie waarbij ze een brandhaard vinden in het dak, die brandhaard blussen en die brandhaard dan weer terug herneemt. De verminderde zichtbaarheid maakt dat het steeds moeilijker wordt om te zien wat er gebeurt. De concentratie aan rookgassen stijgt en op een bepaald moment zal de onderste brandbaarheidsgrens bereikt worden. Maj. Lambert laat de mensen verder werken maar geeft aan dat ze voorzichtig moeten zijn en verwijst naar de case Diksmuide,

een aanwijzing die door sommige mensen ter plaatse begrepen wordt omdat ze de case kennen. Het is dan al duidelijk dat er een gat in het dak zal moeten gemaakt worden om de rook te evacueren. Hij gaat terug naar buiten en beslist om een tweede officier bij te roepen. Hierop vertrekt kapt. De Paepe om 15u12 uit de hoofdkazerne.

Buiten gekomen, blijkt dat er niet direct een mogelijkheid is om op het dak te komen vanuit de Leuvensesteenweg. Toegang tot het dak is echter cruciaal om een gat in het dak te kunnen realiseren. Er wordt gekeken of een elevator soelaas kan bieden. Dat blijkt niet zo te zijn. Vervolgens wordt er gekeken of er via een andere straat toegang kan verschaft worden tot het dak m.b.v. een ladderwagen. Dat blijkt ook niet zo te zijn. De Waterkrachtstraat ligt een 80-tal meter verwijderd van de achtergevel de *Mirano*.

figuur 8 De chauffeurs van de twee commandowagens werken op de whiteboards aan de beeldvorming en volgen de radiocommunicatie op. *(Foto: Robert Decock)*

De chauffeur van de commandowagen, korporaal Feytens, heeft intussen een opstelling gemaakt met twee whiteboards en probeert de situatie zo goed als mogelijk te schetsen. Zodra de tweede commandowagen is aangekomen, voegt de chauffeur van de 2de commandowagen zich bij hem. Er wordt begonnen met het opvolgen van de ademluchtdragers: wie gaat wanneer binnen en wie komt wanneer buiten. (zie figuur 8)

Maj. Lambert vraagt de grote hulpwagen ter plaatse om materiaal te hebben om het dak te openen. Zaken zoals een slijpschijf en een reciprozaag zitten immers niet in de autopomp. Hij vraagt eveneens het RISC-team (het Brusselse klimteam) ter plaatse om het werk op het dak te beveiligen en een toegang te zoeken tot het dak. Als laatste vraagt hij ook versterking ademlucht. Er zijn immers heel wat ademluchttoestellen in gebruik en het is belangrijk dat er flessen kunnen gewisseld worden zodat er geen onderbreking ontstaat in het werk van de ademluchtdragers.

Het RISC-team o.l.v. adj. Vanderweyen gaat vanaf 15u21 op zoek naar een mogelijkheid om op het dak te komen. Dit blijkt een zeer moeilijke opdracht. Zij werken verder met het creëren van een veilige werkomgeving op het dak als doel.

2.3 Verdere opschaling

Om 15u33 is de commandant van week, kol. Van Gyseghem, aangekomen op vraag van maj. Lambert. Na overleg beslist hij om te werken met de vier flanken. Elke bereikbare flank krijgt een detachement brandweermensen onder leiding van een officier. Hiertoe beslist hij om verder op te schalen: Hij laat een vierde autopomp komen en nog een extra officier (maj. Jalet). De decontaminatiewagen en de support car C12 worden ook ter plaatse gevraagd. De support car is eigenlijk een rijdende kantine waar het personeel is kan drinken of een koek kan eten. Kol. Van Gyseghem zal ter hoogte van de commandopost werken aan de beeldvorming. Hij heeft hier de schema's op de whiteboards en de dronebeelden ter beschikking.

Intussen wordt de elektriciteit in het gebouw afgesloten. De mensen van de elektriciteitsmaatschappij zijn immers aangekomen. Zij geven aan dat er een hoogspanningscabine zit in het gebouw. Op onze vraag wordt die afgekoppeld. De gasmaatschappij komt ook ter plaatse. Zij gaan na of er een gasaansluiting is in het gebouw met de opdracht om die af te sluiten mocht die er effectief zijn.

Maj. Lambert begeeft zich terug naar binnen om een derde inspectie van de zolder uit te voeren. Op dat moment wordt er door de binnenploegen echter beslist dat de situatie te gevaarlijk geworden is. De zolder is tegen dan helemaal gevuld met rook. De zichtbaarheid is tot bijna nul gereduceerd. De onderofficieren binnen oordelen dat het risico te hoog is. De rook kan ontbranden en de moeilijke toegankelijkheid van de zolder zorgt ervoor dat de ploeg die binnen zit niet snel kan ontsnappen. Alle brandweermensen op de zolder komen terug naar buiten. Hierdoor is het grote risico voor de brandweermensen geweken (cfr. Diksmuide). De brandbestrijding komt hierdoor echter tot stilstand. Op dat moment tijdens de interventie is niemand nog bezig met bluswerken. Er is immers nog steeds geen manier gevonden om op het dak boven de zolder te geraken. Dit betekent dat het potentieel bestaat dat deze brand plots sterk uitbreidt. In deze sterk verstedelijkte omgeving (zie figuur 5) kan dat zeer snel uit de hand lopen.

Hierop pleegt maj. Lambert opnieuw overleg met kol. Van Gyseghem. Deze laatste wil anticiperen op een branduitbreiding en beslist om interventieterrein in te delen in 3 flanken:

- Maj. Lambert stuurt de werken in het getroffen gebouw aan.
- Kapt. De Paepe zorgt voor de Delta flank
- Maj. Jalet zorgt voor de Bravo flank

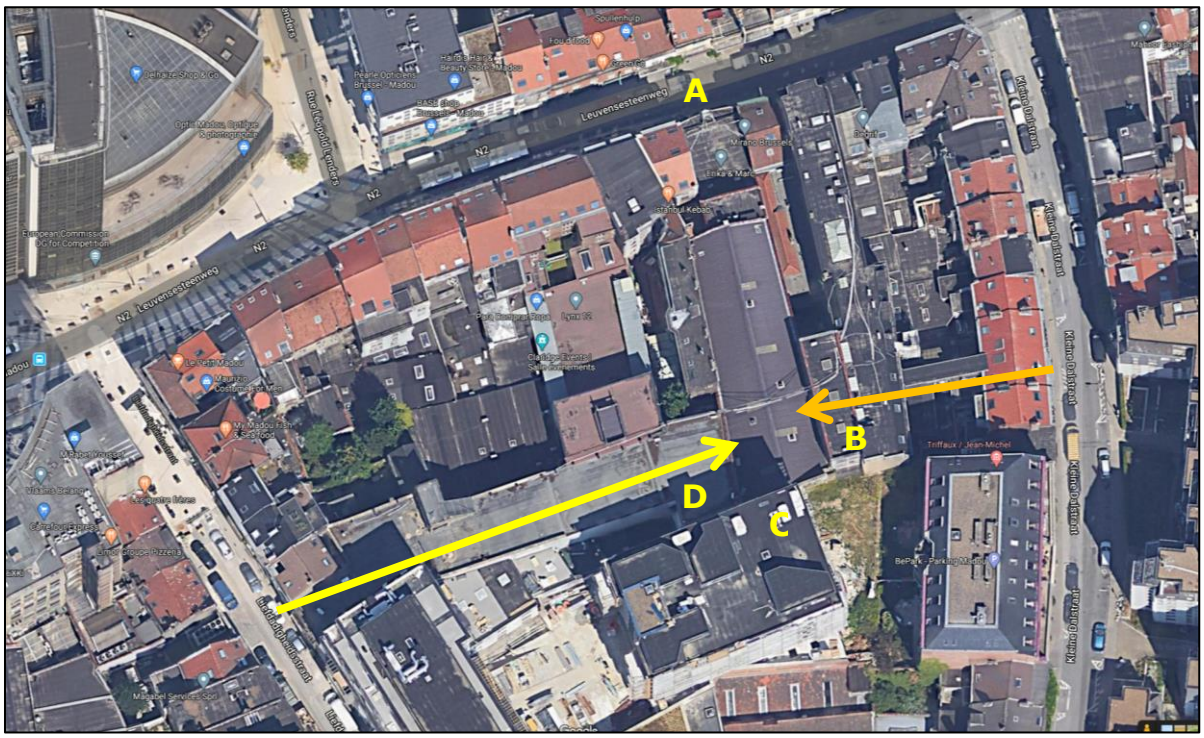

figuur 9 De Brusselse brandweer vindt twee toegangswegen naar het dak van de *Mirano*. Maj. Jalet vindt toegang via een gebouw in de Kleine Dalstraat (oranje pijl). Het team van Kapt. De Paepe vindt toegang via de Liefdadigheidsstraat. Via ongeveer 100 m aaneengesloten platte daken komen zij

naast het dak van het brandend gebouw terecht (gele pijl). Op die manier was de brand omsloten. *(Foto: Google maps)*

De Delta-flank en de Bravo-flank krijgen elk een autopomp toegewezen. Later in de interventie zal het klimteam zich verdelen over beide flanken.

Maj. Jalet vindt met zijn team een toegang via de Kleine Dalstraat. Hij kan via een aanpalend gebouw aan de Bravo kant zicht krijgen op het dak van de zolder. De brand is intussen uitgebreid. De nok is op dit moment over een afstand van enkele meters aan het branden. Zijn team breekt de glasdallen in de gemene muur om toegang te krijgen tot het hellend dak boven de zolder van de *Mirano* (zie figuur 11).

Kapt. De Paepe kan zich toegang verschaffen tot de Delta kant van het dak via de platte daken van gebouwen die uitgeven op de Liefdadigheidsstraat. Zij leggen op die platte daken ongeveer 100 meter afstand af vooraleer ze bij het dak van de *Mirano* terecht komen. Aan beide kanten wordt een opstelling gemaakt om ervoor te zorgen dat er aan beide kanten van het dak twee lijnen van 45 mm klaarliggen om te beginnen blussen mocht de brand uitbreiden. Deze bluslijnen dienen ook om de gevel van het appartementsgebouw aan de Charlie-zijde te beschermen. Mocht het dak van de zolder deels instorten en er een grote brand ontstaan, dan zou er een potentieel probleem in de vorm van branduitbreiding naar het appartementsgebouw ontstaan. De twee bluslijnen dienden dus ook om deze gevel te koelen indien dat nodig zou blijken.

De teams zijn nu verspreid over drie straten:

- Alfa-zijde: Leuvensesteenweg
- Bravo-zijde: Kleine Dalstraat
- Delta-zijde: Liefdadigheidsstraat

De straat aan de Charlie-zijde, de Waterkrachtstraat, is veel te ver verwijderd (zie figuur 4) om zinvol te kunnen zijn.

Het klimteam maakt een opstelling vanop de twee toegangspunten zodat er een veilige werkomgeving ontstaat boven het dak. Op die manier kunnen onze mensen op een beveiligde manier het dak op.

Kol. Van Gyseghem past de kubusgedachte toe en vraagt om de nodige voorbereidingen te treffen om branduitbreiding naar onder tegen te gaan. Er is immers rookverspreiding naar onder toe. Daarop worden teams ingezet om eerst licht te plaatsen in de grote zaal onder de zolder. Vervolgens worden twee lijnen van 45 mm afgelegd van buiten naar de grote zaal zodat kan geblust worden mochten er brandende delen naar beneden vallen.

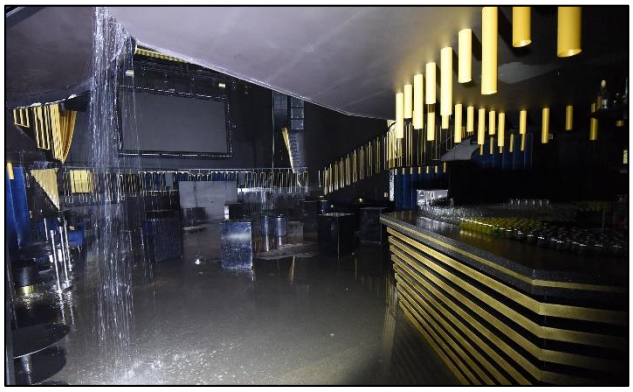

figuur 10 Zicht op de grote zaal vanuit de toegang. *(Foto: Robert Decock)*

2.4 Technische oplossing

Kpl. Schepens van het klimteam begint omstreeks 17u30 met het maken van een opening in het dak. Dit is een zeer moeizaam karwei, onder ademlucht en hangend aan twee touwen. De opbouw van het dak maakt dit werk echter zeer moeilijk. Uiteindelijk slaagt hij erin om een opening te maken. Vanaf dan heeft de brandweer echter een goede manier gevonden om deze brand aan te pakken.

De komende uren wordt het dak steeds verder geopend. De tactiek bestaat uit het maken van sleuven om ervoor te zorgen dat de smeulbrand zich niet verder kan verspreiden.

figuur 11 Het klimteam maakt een opstelling met touwen om werken op het dak te beveiligen. Vervolgens wordt een wand met glasdallen opengebroken om een makkelijke toegang te hebben tot het hellend dak. Vervolgens kunnen de brandweermensen, hangend aan een touw, gaten beginnen maken in het dak. *(Foto: Robert Decock)*

Na verloop van tijd is de opening in het dak dermate effectief dat de rook kan verwijderd worden uit de zolder. De teams van de Alfa-zijde worden daar weer ingezet. De brand wordt daarna zeer snel onder controle gebracht. Doordat de rook weg is op de zolder, is de brand als het ware omschreven. Er is terug een goed zicht in de zolder. Er wordt dan gedurende enige tijd tegelijkertijd van binnen en van buiten gewerkt.

De buitenploegen zijn daarna nog uren in de weer geweest met het maken van openingen in het dak om te zorgen dat de smeulbrand fysiek omschreven was. Dit terwijl de binnenploegen van binnenuit openingen bleven maken om de brandhaarden af te blussen. De interventie was uiteindelijk afgelopen om 05u06. Ze had bijna 15 uur geduurd.

figuur 12 Na verloop van tijd werd een *trench* gerealiseerd. Aan één zijde van het dak was over de volledige breedte een snede gemaakt. Hierdoor kon de brand aan deze kant van het dak niet verder opschuiven. *(Foto: Nicolas Freuville)*

3 Lessons learned

3.1 De waarde van case studies

De brandweer beschikt over honderden case studies. Dit zijn voornamelijk buitenlandse case studies maar er zijn ook een aantal Belgische. In een goede case study wordt achteraf kritisch naar het brandweeroptreden gekeken:

- Wat was het plan?
- Wat is er gebeurd?
- Wat liep er fout? (Niet: Wie heeft er iets fout gedaan)
- Wat kunnen we leren? (Niet: Wie kunnen we straffen?)

Dergelijke documenten laten toe om zeer waardevolle lessen te trekken uit branden die slachtoffers gemaakt hebben. Ze maken het mogelijk om in alle rust na te denken en *kunstmatige ervaring* op te doen.

De case Diksmuide leerde ons o.a. wat de gevaren zijn van PUR-isolatie en hoe een situatie die ogenschijnlijk ongevaarlijk lijkt plotsklaps kan veranderen in een inferno.

Ricardo Weewer van de Nederlandse brandweeracademie wees er in het verleden al op dat cases ook kunnen leiden tot een gezamenlijk vocabularium. Dit biedt de mogelijkheid om de complexiteit van het incident samen te vatten tot één woord. Dit laat zeer snelle communicatie toe waarbij erg veel informatie (over de situatie, de mogelijke scenario's waarbij het fout loopt, de te nemen en de niet te nemen acties, …) wordt meegedeeld d.m.v. één sleutelwoord.

Onlangs was er een ernstige hoogbouwbrand waar de rookverspreiding het potentieel had om zeer veel slachtoffers te maken. De bemanning van drie autopompen werd gebruikt om de brand onder controle te krijgen. Dit lukt uiteindelijk pas 40 minuten na de aankomst ter plaatse. Er werden ook vier autopompen en twee ladderwagens ingezet bij de reddingen. Tijdens het opschalen werd bij het briefen van de tweede officier de zin "*We zitten hier in Grenfell!*" gebruikt. Een gezamenlijke kennis van cases kan dus een grote meerwaarde betekenen.

3.2 Snel opschalen

Bij een brand met het potentieel voor een grote of snelle uitbreiding is het belangrijk dat er snel opgeschaald wordt. Er moet immers ten alle prijze vermeden worden dat de brandweer achter de feiten aanloopt.

Tijdens dit incident maakt de sergeant van de eerste autopomp een snelle en correcte analyse van de situatie. Zijn middelen (één autopomp) waren onvoldoende. Hij schaalde onmiddellijk op. De eerste officier ter plaatse deed hetzelfde zodra hij vaststelde dat het incident aan het evolueren was.

De commandant van week, kol. Tom Van Gyseghem, schaalde daarop nog eens op. Die continue opschaling zorgde ervoor dat er voldoende middelen waren om dit moeilijk te bereiken, dynamisch incident in de binnenstad de baas te kunnen (zie figuur 9).

3.3 Goede coördinatie

Kol. Van Gyseghem startte de operationele coördinatie op vrij snel na zijn aankomst. Er waren immers verschillende impactgebieden die aandacht vereisten:

- Rookverspreiding
- Uitbreidende brand
- Impact op verkeer

Vooral het overleg met de politie was belangrijk. Het incident leidde immers tot een belangrijke impact op het verkeer tijdens de avondspits.

Het incident was ook ingedeeld in verschillende (geografische) sectoren. Twee sectoren (Bravo en Delta) waren enkel door het brandende dak gescheiden. De mensen in die twee sectoren konden mondeling met elkaar communiceren. Toch was het een zeer lange afstand om van Bravo naar Delta te geraken. In die zin lagen de drie sectoren geografisch ver uit elkaar. De kolonel bouwde een structuur voor discipline 1: drie officieren die elk één van de drie sectoren voor hun rekening namen. Ze overlegden onderling en gingen van tijd tot tijd in elkaars sector gaan kijken zodat ze continue een goede beeldvorming

hadden. Parallel werd alle belangrijke informatie doorgegeven aan kol. Van Gyseghem zodat hij zijn beeld van de situatie kon updaten en het multidisciplinaire aspect daarop kon afstellen. De radiocommunicatie werd ook opgeschaald. De flankofficieren communiceerden met kol. Van Gyseghem op een coördinatiegespreksgroep terwijl daarnaast verschillende gespreksgroepen werden gebruikt voor het RISC-team en de flanken.

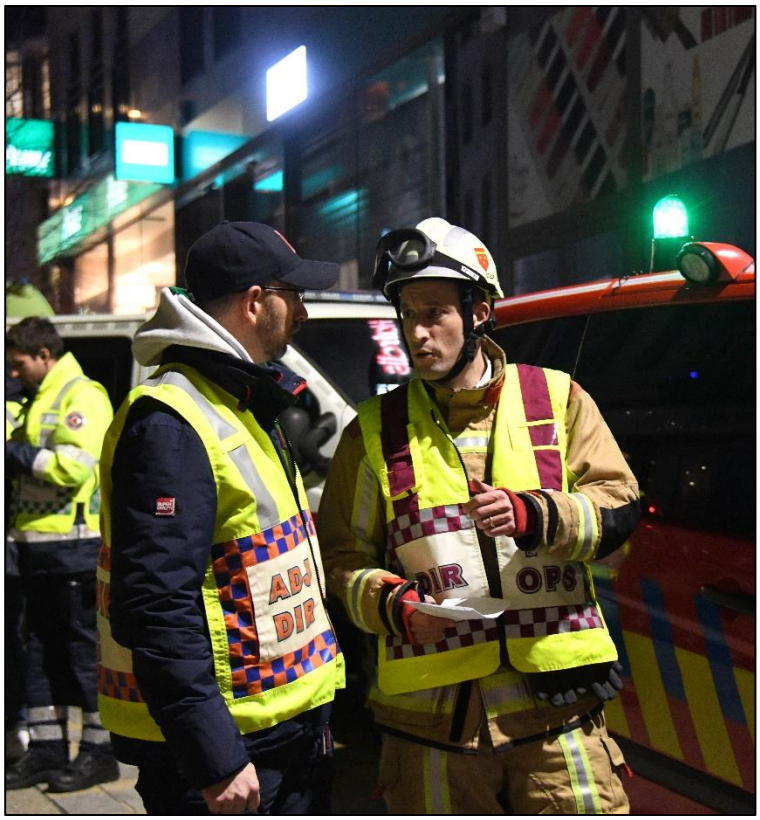

figuur 13 kol. Tom Van Gyseghem in de CP-OPS met een medewerker van de gemeente. *(Foto: Robert Decock)*

Voorts was het een incident dat zeer lang duurde. Er werd overlegd met de gemeente. Zij stelden een DIR LOG aan. De gemeente zorgde voor catering. Zij leverde via een pizzeria in de straat pizza's voor de vele hulpverleners, waaronder ook de brandweermensen, die actief waren op de interventieplaats.

Er werd met de verschillende sectoren gecoördineerd wie op welk tijdstip ging gaan eten.

Later in de interventie werd begonnen met het aflossen van alle personeel op de interventie. Aangezien die dan nog volop bezig was, diende dit minutieus te gebeuren om te vermijden dat het incident terug zou gaan escaleren tijdens de wissel.

Gedurende de volledige interventie werd door twee mensen aandacht besteed aan de ingezette ademluchtdragers (zie figuur 8). Dit is iets wat in Brussel niet standaard gebeurt. Dit is in de meeste Belgische brandweerkorpsen zo omdat er meestal gewoon te weinig personeel is om die taak te vervullen. Eigenlijk zou dit altijd moeten gebeuren en zou hiervoor extra personeel ter plaatse moeten komen in het geval van een complexe inzet.

Tot slot was er gedurende het incident ook veel coördinatie nodig met de dispatching van brandweer Brussel. De brand in de Leuvensesteenweg slokte heel wat middelen op en dat gedurende lange tijd. Er was ook heel wat specialistisch materiaal en personeel ingezet. Dit alles werd gerealiseerd zonder de restdekking van Brussel uit het oog te verliezen.

4 Bronnen

[1] *Lambert Karel (2010) interview over het incident in Diksmuide met Johnny Beernaert en Bart Sansen*
[2] *Weewer Ricardo, persoonlijke communicatie*

[3] *DBDMH (2020) Interventieverslag van de brand in de Leuvensesteenweg*

Karel Lambert